

LA TRANSFORMACIÓ DEL SECÀ AL REGADIU | ESO

ESPAI ENTORN

Estructura del taller

Introducció

A l'aula, es compara la població d'origen amb el paisatge de Juneda, per així començar a analitzar les fonts d'energia de cada lloc i les característiques de cada zona. Amb el mapa projectat sobre Juneda i el seu entorn, es classifiquen els tipus de conreus en funció de la mida, color i forma del camp. S'introdueix l'ús de l'aigua com a eix vertebrador de gran part de l'activitat econòmica de la zona i es convida als alumnes a descobrir-ho en bicicleta.

Itinerari

En aquest itinerari succeeix tot el que passa amb Cicle Superior, però amb Secundària s'estableix alguna parada tècnica més, com per exemple l'anàlisi i estudi d'una parcel·la. Es realitza un estudi de mercat comprovant la superfície, kg de fruita per arbre, nombre d'arbres per reng, distribució i poda dels arbres, tipus de reg... D'aquesta forma es presenta la professió de pagès i el treball que comporta, amb els pertinents avantatges i dificultats. Més endavant, a l'arribar al canal, es comenten els usos de l'aigua i la història del canal, així com la seva influència en la nostra zona a nivell agrícola i ramader. Al llarg de tot el recorregut, es detecten els punts energètics de l'itinerari.

Tornada a l'aula

A la tornada, hi ha la possibilitat de realitzar un petit dossier que plasma tot el que s'ha comentat durant el recorregut, així com la possibilitat d'anotar les dades que hem extret a l'estudiar la parcel·la. De totes formes, es prioritza l'activitat directa, la que succeeix fora de l'aula, durant el recorregut amb bicicleta.

Objectius

- Identificar els elements que conformen un paisatge i les seves interrelacions.
- Gaudir i respectar l'entorn, tot identificant els valors que determinen la qualitat de cada paisatge.
- Accedir al coneixement de les tècniques de reg, de transport de l'aigua, de les derivacions del Canal d'Urgell, la seva història i el funcionament de la col·lectivitat de regants.
- Analitzar la situació de l'ús de l'aigua en aquesta zona i a Juneda.
- Analitzar la viabilitat d'una parcel·la de terra campa o arbres fruiters.
- Identificar les fonts d'energia que són presents en el paisatge.
- Establir una comparativa entre l'entorn i el seu lloc d'origen. Semblances i diferències, avantatges i inconvenients.

Continguts

- Impactes mediambientals de l'activitat humana. Recursos naturals: renovables i no renovables.
- Generació d'electricitat.
- Processos industrials. Mesures industrials per la sostenibilitat i contaminants industrials.
- Vincles entre el passat, el present i el futur. L'empatia història.
- Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques.
- Cerca, anàlisi i contrast d'informacions diverses.
- Interacció entre els grups humans i el medi. Activitats econòmiques i el seu impacte mediambiental. Matèries primeres i fonts d'energia.
- Principals zones bioclimàtiques de Catalunya. Defensa i preservació del patrimoni paisatgístic.
- Desenvolupament humà sostenible.
- Defensa, protecció i difusió del patrimoni historicoartístic i cultural.

Competències

Àmbit	Dimensió	Competències
Àmbit científicotecnològic	Dimensió indagació de fenòmens naturals i de la vida quotidiana i medi ambient	C2. Identificar i caracteritzar els sistemes biològics i geològics des de la perspectiva dels models, per comunicar i predir el comportament dels fenòmens naturals.
		C8. Analitzar sistemes tecnològics d'abast industrial, avaluar-ne els avantatges personals i socials, així com l'impacte en la salubritat i el medi ambient.
		C11. Adoptar mesures amb criteris científics que evitin o minimitzin els impactes mediambientals derivats de la intervenció humana.
Àmbit social	Dimensió històrica, geogràfica i cultural i artística	C1. Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre la causalitat històrica.
		C3. Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals.
		C5. Explicar les interrelacions entre els elements de l'espai geogràfic, per gestionar les activitats humanes en el territori amb criteris de sostenibilitat.
		C9. Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i crear-ne de nou per a les generacions futures.

Materials utilitzats

- Roba còmoda.
- Carpeta i etiquetes adhesives de diferents elements presents en el paisatge.
- Bosses de plàstic pel recull de mostres de cereals, fruits, flors, conreus... que trobem durant el recorregut.
- Càmera fotogràfica.

Transversalitat del taller

L'itinerari de paisatge pretén sintetitzar i donar sentit al cicle de la granja que es produeix a les instal·lacions del CdA durant una estada amb alumnes. Serveix per entendre que tot el que succeeix a la casa hi succeeix perquè l'entorn així ho permet i ho determina. El fet de viure en aquesta zona climàtica permet que s'hi desenvolupi un ecosistema agrari, i el fet de conèixer el

camí de l'aigua i la matèria prima explica el tipus d'agricultura, ramaderia i altres oficis tradicionals que es pot dur a terme a Juneda, i que s'ofereixen dins de l'oferta educativa del Camp d'Aprenentatge.